

Sygn. akt I.C 688/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 listopada 2018 roku

Sąd Okręgowy w Suwałkach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Cezary Olszewski
Protokolant :	st. sekretarz sądowy Marzena Miksza

po rozpoznaniu w dniu 7 listopada 2018 roku w Suwałkach

na rozprawie

sprawy z powództwa A. P.

przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w O.

o uchylenie uchwał

I. Uchyła uchwałę Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w O. z dnia 15 czerwca 2018r. w przedmiocie wyboru prezesa zarządu.

II. Uchyła uchwałę Nr. 7 Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w O. z dnia 6 lipca 2018r. w przedmiocie uzupełnienia składu rady nadzorczej.

III. Oddała powództwo w pozostałej części.

IV. Zasądza od pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w O. na rzecz powoda A. P. kwotę 400 zł tytułem zwrotu kosztów procesu , zaś w pozostałej części koszty procesu między stronami wzajemnie znosi.

SSO Cezary Olszewski

Sygn. akt: I. C. 688/18

UZASADNIENIE

Dnia (...) sierpnia 2018 r. powód A. P. wystąpił przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w O. z pozwem, w którym ostatecznie wniósł o uchylenie lub stwierdzenie nieważności uchwał Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w O., podjętych w czasie obrad mających miejsce w trzech częściach w dniach: 30.05.2018 r., 15.06.2018 r. i 06.07.2018 r.:

- 1) z dnia 15.06.2018 r. dotyczącej wyboru prezesa Spółdzielni Mieszkaniowej;
- 2) nr (...) r. dotyczącej zatwierdzenia statutu Spółdzielni Mieszkaniowej,
- 3) nr (...) r. dotyczącej uzupełnienia członków Rady Nadzorczej.

Jednocześnie powód wniósł o zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, że na Walnym Zgromadzeniu Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w O. mającym miejsce w trzech częściach w dniach: 30.05.2018 r., 15.06.2018 r. i 06.07.2018 r. podjęto niezgodnie z prawem szereg uchwał. Przede wszystkim uzasadnione jest uchylenie obrad ww. Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w O. i zwołanie Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni ze względu na warunki panujące na Walnym Zgromadzeniu, które nie pozwoliły na właściwe przeprowadzenie zebrania tj. ciasnota-zebrani członkowie przebywali w pokoju biurowym, bardzo małym pokoju prezesa, małej kuchni, korytarzyku i klatce schodowej. Większość zebranych stała. Panował chaos, harmider, przekrzykiwanie się. Powód, jak wielu innych, stojąc w korytarzu nie słyszał przewodniczącego zebrania, musiał wciskać się do pokoju biurowego, aby zorientować się o co chodzi. Ponadto przy tej ilości ludzi było bardzo duszno. Drzwi były otwarte na klatkę schodową i na zewnątrz budynku. Przechodzący mieszkańcy bloku utrudniali skupienie się na zebraniu. Brak też było przygotowanych osteplowanych kart identyfikujących głosowanie, co skutkuje nierzetelnym końcowym wynikiem głosowań, ponieważ w obradach uczestniczyli oboje małżonkowie i nie członkowie spółdzielni. Ponadto w tych warunkach lokalowych brak było widoczności osób głosujących. W zebraniu uczestniczyli też adwokaci naprzemiennie. W pierwszej i trzeciej części obrad jeden, a w drugiej części zastępujący drugi. Każdy z nich interpretował inaczej te same zagadnienia, co wprowadzało zebranych dodatkowo w błąd. Nie było też przygotowanych projektów uchwał, co świadczy o nie przekazaniu ich do zapoznania się przez członków Rady Nadzorczej, przewodniczącemu zebrania oraz powodowi.

Dodatkowo powód wskazał, że w drugiej i trzeciej części Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w O. nie uzupełniono składu komisji skrutacyjno-mandatowej (brak na zebraniu członka komisji B. S. (1)). Liczenie „lasu rąk” nie wiadomo czyich, jedynie z komisji skrutacyjno-mandatowej liczenia dokonywała A. K. oraz któraś z

Pań z komisji wyborczej. Do dnia 27 lipca 2018 r. brak było protokołu komisji skrutacyjno-mandatowej, stwierdzającej ważność zebrania, a w przypadku odwołania członków Rady Nadzorczej nieważności zebrania ze względu na małą ilość członków na zebraniu. Dodatkowo powód podniósł, że w dniu 6 lipca 2018 r. po zakończeniu trzeciej części obrad i 10 minutach przerwie można było przeprowadzić Walne Zgromadzenie Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w O. dotyczącej uzupełnienia składu Rady Nadzorczej. W trakcie obrad trzeciej części Walne Zgromadzenie, w której dużo wyjaśnień prawnych dokonywał radca prawny, głównie skupiono się na zagadnieniu, czy obecna Rada Nadzorcza działa, czy też nie, która na wniosek Przewodniczącej Rady opuściła salę obrad w pierwszej części zebrania z powodu bałaganu, panującego harmideru oraz uniemożliwienie przez członków odczytania sprawozdania przez Przewodniczącą Rady, której częścią był raport o stanie gospodarki Spółdzielni Mieszkaniowej - radca prawny częściowo prowadzący zebranie przedstawił swoją opinię prawną, którą oparł głównie na zasadach działaniach spółek kapitałowych, a nie przepisach prawa spółdzielczego. Natomiast osobiście w dniu 5 lipca 2018 r. powód przedłożył dla Zarządu Spółdzielni opinię prawną innego radcy prawnego, której Zarząd żadnym wnioskiem formalnym lub nawet dla porównania nie przedstawił na Walnym Zgromadzeniu.

W odpowiedzi na pozew, pozwana Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w O. wniosła o oddalenie powództwa oraz obciążenie powoda kosztami procesu według norm przepisanych.

Uzasadniając powyższe stanowisko pozwana podała, że z protokołu Walnego Zgromadzenia wynika, iż odbyło się głosowanie tajne nad osobą prezesa zarządu. Były zgłoszone trzy kandydatury i największą ilość głosów zdobył S. J.. Przewodnicząca Zgromadzenia przekazała ustnie treść uchwały, która wynikała z przeprowadzonego głosowania. Walne Zgromadzenie nie podejmowało też uchwały o przyjęciu jednolitego tekstu tylko uchwałę o zmianie statutu, która to zmiana uwzględniała zapisy prawa spółdzielczego oraz fakt, że spółdzielnia nie była faktycznie spółdzielnią mieszkaniową i dlatego należało dokonać zmian, które wyłączały ją z obowiązywania ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych. Po przedstawieniu tych proponowanych zmian oraz po dyskusji co do niektórych proponowanych zapisów została podjęta większością głosów uchwała nr (...).

Nadto pozwana Spółdzielnia wskazała, że Walne Zgromadzenie uznało, że w pierwszej części obrad, tj. w dniu 30 maja 2018 r. część członków Rady Nadzorczej, będących na zgromadzeniu, złożyło rezygnację z członkostwa w Radzie. Polegało na tym, iż Przewodnicząca Rady Nadzorczej J. S. złożyła oświadczenie, iż ona i inni członkowie Rady rezygnują z członkostwa. Po tym oświadczeniu opuściła obrady wraz z innymi obecnymi członkami Rady i już tego dnia nie powrócili. Następnego dnia roboczego, tj. dnia 1 czerwca 2018 r. byli członkowie Rady Nadzorczej przekazali do zarządu spółdzielni posiadane pieczętki rady Nadzorczej. Wobec tego faktu, na trzeciej części obrad w dniu 6 lipca 2018 r. doszło do tajnego głosowania nad uzupełnieniem składu Rady Nadzorczej. Wynik tego głosowania odzwierciedla uchwała nr (...). Wybrano 6 członków Rady Nadzorczej, zaś jeden członek, tj. powód A. P., wszedł do jej składu w miejsce A. J., w myśl zapisu § 90 ust. 3 statutu, który wcześniej złożył pisemną rezygnację.

Zdaniem pozwanej Spółdzielni, zaskarżone uchwały przez powoda, zostały podjęte zgodnie z zapisami statutu i Prawa spółdzielczego. Uchwały te były podejmowane w gorącej atmosferze Walnego Zgromadzenia, jednakże za każdym razem członkowie wiedzieli za czym głosują i ilu członków głosowało za tymi uchwałami. Potwierdzeniem tych czynności są protokoły komisji wyborczej.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

A. P. jest właścicielem lokalu mieszkalnego położonego przy ulicy (...) w O. i jest członkiem Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w O. (bezsporne)

Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w O. składa się ze 167 członków. Spółdzielnia ta działa w oparciu o ustawę z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze, ustawę z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych oraz statut. Organami Spółdzielni są: Walne Zgromadzenie, Rada Nadzorcza i Zarząd. Wybory do Rady Nadzorczej i Zarządu oraz delegatów do organów związku rewizyjnego, jak również odwołanie tych osób następuje w głosowaniu tajnym. Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały jedynie w sprawach objętych porządkiem obrad podanym do wiadomości członków w terminach i w sposób określony w § 81. Zasada ta jednak nie dotyczy uchwały o odwołaniu członka Zarządu, któremu Walne Zgromadzenie nie udzieliło absolutorium (§ 82 statutu). Do podjęcia uchwały o odwołaniu członka Rady Nadzorczej, Prezesa lub członka Zarządu Spółdzielni, a także wypadku nieudzielenia absolutorium potrzebna jest większość 2/3 głosów przy obecności 1/2 członków Spółdzielni. Walne Zgromadzenie może odwołać Prezesa i innych członków Zarządu tylko w przypadku udowodnionego, udokumentowanego popełnienia przestępstwa, nadużycia, świadomego działania na szkodę Spółdzielni (§ 83 statutu).

(dowody: statut- k. 104 (koperta)

Rada Nadzorcza tej Spółdzielni składa się z siedmiu członków, wybranych spośród członków Spółdzielni przez Walne Zgromadzenie. Kadencja Rady Nadzorczej trwa 3 lata. Mandat członka Rady Nadzorczej wygasa z upływem kadencji, na którą został wybrany. Przed upływem kadencji mandat członka Rady Nadzorczej wygasa wskutek: 1) odwołania większością 2/3 głosów przez organ, który dokonał wyboru, 2) zrzeczenia się mandatu, 3) ustania członkostwa w Spółdzielni. Na miejsce członka Rady Nadzorczej, który utracił mandat, wchodzi kolejny kandydat, który w czasie wyborów uzyskał największą liczbę głosów – do końca kadencji Rady Nadzorczej (§ 88 ust. 1 i 2, § 90 ust. 1, 2, 3 statutu).

(dowody: statut- k. 104 (koperta); protokół – k. 58-60)

Obrady Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w O. odbywają się według postanowień regulaminu. Do właściwości tego organu należą m. in.: uchwalanie zmian statutu, wybór i odwołanie członków Rady Nadzorczej i Zarządu. Każdy członek tego organu ma jeden głos bez względu na ilość posiadanych udziałów. Podczas obrad Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w O., członkowie wybierają m. in. ze swego grona: 1) komisję skrutacyjno-mandatową w składzie 3-osobowym, której zadaniem jest sprawdzenie listy obecności członków Walnego Zgromadzenia są kompletne oraz dokonanie na zarządzenie przewodniczącego zebrania obliczenia wyników głosowania i podania tych wyników przewodniczącemu oraz wykonania innych czynności związanych z przeprowadzeniem głosowania, oraz 2) komisję wyborczą w składzie 3-osobowym, której zadaniem jest sporządzenie

listy kandydatów na członków Rady Nadzorczej (w przypadku wyboru Rady). Głosowanie tego organu odbywa się jawnie z wyjątkiem wyborów i odwołania członków Rady Nadzorczej. Natomiast na żądanie 1/5 liczby członków obecnych na zebraniu, Przewodniczący zarządza głosowanie tajne również w innych sprawach objętych porządkiem obrad.

Zasadniczo uchwały Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w O. zapadają zwykłą większością głosów, chyba że ustawa lub statut wymagają kwalifikowanej większości głosów. Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały jedynie w sprawach objętych porządkiem obrad podanym do wiadomości członków w terminach i w sposób podany w statucie Spółdzielni (zasada ta nie dotyczy uchwał o odwołaniu członka w związku z nie udzieleniem mu absolutorium). Do podjęcia uchwały o odwołaniu członka Rady Nadzorczej, Prezesa lub członka Zarządu Spółdzielni, a także w wypadku nieudzielenia absolutorium potrzebna jest większość 2/3 głosów przy obecności 1/2 członków Spółdzielni.

(dowody: Regulamin – k. 16-20)

Pismem z dnia 9 maja 2018 r. Zarząd Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w O. wyznaczył na dzień 30 maja 2018 r. Walne Zgromadzenie Członków Spółdzielni. Jako miejsce tego zebrania wyznaczono biuro Spółdzielni, mieszczące się przy ulicy (...) w O.. Przedmiotem tego zebrania miało być m. in. podjęcie uchwały w sprawie zmian w Zarządzie Spółdzielni Mieszkaniowej (...), wniosek o odwołanie członków Rady Nadzorczej ze względu na brak współpracy z Zarządem, nie uchwalenie planu gospodarczego na 2018 r. i działanie Rady na szkodę Spółdzielni, czy też zatwierdzenie zmian do statutu Spółdzielni Mieszkaniowej (...) jako tekst jednolity. Zaproszenie na Walne Zgromadzenie Członków Spółdzielni praktycznie wszyscy jej członkowie otrzymali.

(dowody zgromadzone w kopercie – k. 104: listy zaproszeń dostarczonych w dniu 10 maja 2018 r. na Walne Zgromadzenie Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w O. za 2017r., które odbędzie się w dniu 30 maja 2018 r., zaproszenie)

W dniu 30 maja 2018 r. odbyło się posiedzenie Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w O., w którym wzięło udział 61 członków uprawnionych do głosowania (w późniejszym czasie obrad frekwencja ta się zmniejszyła). Do komisji skrutacyjno-mandatowej wybrano: B. S. (1), A. K. i S. B.. Członkowie Rady Nadzorczej przebywali w różnych pomieszczeniach lokalu, w którym odbywały się obrady. Nie mieli oni ze sobą kontaktu. W trakcie tych obrad, po dyskusji nad zmianą statutu Spółdzielni wpłynęła rezygnacja B. K. z udziału w Radzie Nadzorczej. Później w lokalu zapanował chaos. Nie pozwolono Radzie Nadzorczej na dokończenie odczytania sprawozdania, której częścią był raport o stanie gospodarki Spółdzielni Mieszkaniowej. Postawa radcy prawnego również wpłynęła dezorganizująco na zebranie Walnego Zgromadzenia, bowiem przeszkadzał prowadzącemu S. W. prowadzić zebranie. Skutkiem takich zdarzeń Przewodnicząca Rady Nadzorczej J. S. złożyła oświadczenie o rezygnacji całej Rady i opuściła obrady. Była to jednak jej spontaniczna samodzielna decyzja, nie była ona konsultowana z pozostałymi członkami Rady Nadzorczej. W ślad za nią pozostali członkowie Rady Nadzorczej opuścili lokal, decyzja ta nie była przez nich konsultowana z J. S.. Po tym zajściu, niektórzy członkowie Rady Nadzorczej mieli pretensje do J. S. o opuszczenie lokalu, nie wiedzieli czym było podyktowane jej zachowanie. W niedługim jednak czasie do lokalu, gdzie odbywały się obrady, powrócił T. B. (zastępca przewodniczącego Rady Nadzorczej). Po tym zdarzeniu wśród członków Walnego Zgromadzenia powstał chaos i niemożliwy był powrót do kontynuacji zebrania. Przewodniczący Walnego Zgromadzenia S. W. opuścił salę przekazując prowadzenie zastępcy A. A.. Funkcję przejął zastępca, który chciał zgłosić wniosek o wyborze kolejnej Rady Nadzorczej. Po dyskusji, wybór członków Rady Nadzorczej został odłożony do następnego spotkania. Obrady te zostały przerwane i wyznaczono kolejny termin spotkania na okres dwóch tygodni.

(dowody: protokół – k. 24-26; zeznania świadka J. S. – 00:50:26-01:12:08 rozprawy z dnia 7 listopada 2018 r.; zeznania świadka T. M. – 01:34:41-01:39:28 rozprawa z dnia 7 listopada 2018 r.; zeznania świadka Z. C. – 01:39:35-01:49:56 rozprawa z dnia 7 listopada 2018 r.; zeznania świadka T. B. – 01:49:56-01:59:29 rozprawa z dnia 7 listopada 2018 r.; zeznania świadka A. A. – 02:35:15-02:47:27 rozprawa z dnia 7 listopada 2018 r.)

W dniu 1 czerwca 2018 r. członkowie Rady Nadzorczej: B. S. (2) i B. K. oddali pieczęcie.

(dowody: notatka służbowa – k. 81)

Po zarządzanej przerwie w obradach Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w O., Zarząd tejże Spółdzielni poinformował członków, iż wznowienie obrad Walnego Zgromadzenia odbędzie się w dniu 15 czerwca 2018 r. w biurze Spółdzielni. Przedmiotem tych obrad miało być m. in.: uchwalenie zmian do statutu Spółdzielni Mieszkaniowej oraz wybór członków Rady Nadzorczej Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w O. ze względu na to, że w dniu 30 maja 2018 r. Przewodnicząca Rady Nadzorczej J. S. w trakcie obrad Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w O. złożyła rezygnację w imieniu swoim i wszystkich członków Rady Nadzorczej. Wszyscy członkowie Rady Nadzorczej opuścili salę obrad.

(dowód: ogłoszenie – k. 22)

W dniu 15 czerwca 2018 r. odbyła się druga część zebrania Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w O.. Również i to zebranie odbyło się w lokalu przy ulicy (...) w O.. W trakcie tych obrad Przewodniczący obrad S. W. poinformował członków Walnego Zgromadzenia o zasadach głosowania, tj. że jeżeli oboje małżonkowie są współwłaścicielami mieszkania to pomimo 1 wkładu członkowskiego oboje mają prawo do głosowania. Dalszą też część obrad zarządził do przeprowadzenia w pomieszczeniu świetlicy w bloku nr (...) ze względu na brak miejsc siedzących. Członkowie bowiem stali na korytarzu, w kuchence biurowej. Większość jednak osób była temu przeciwna i w związku z tym obrady Walnego Zgromadzenia były kontynuowane w dotychczasowych warunkach.

W czasie tych obrad osoby znajdujące się w lokalu zajmowały wszystkie jego pomieszczenia, tj. przebywały w pokoju, korytarzu, małym pokoju, kuchni, na klatce schodowej. Nie sposób było usłyszeć co się działo w czasie obrad. Jeden drugiemu przekazywał o co chodzi, co przewodniczący mówił, czy ktoś z obecnych na sali. W czasie obrad panował chaos, zgiełk, rozgardiasz, klótnie. Głosujący dopytywali się za czym mają głosować. Natomiast podczas głosowania na Prezesa Spółdzielni, które to głosowanie miało być tajne, osoby głosowały na kolanach, parapetach; nie było urny, do której każdy z głosujących mógłby wrzucać kartki na których oddawali głos. Karty do głosowania rozdawały M. O. i D. G. każdemu kto był w lokalu, nie pytały one o imię i nazwisko osoby, której wręczały kartę do głosowania. Po oddaniu głosu, kartki te były przekazywane sobie nawzajem między głosującymi, a następnie odbierane przez członków komisji wyborczej. W czasie obrad w lokalu przebywały również osoby niebędące członkami Spółdzielni, znajdowali się również małżonkowie, gdzie głosowali oboje.

W trakcie tych obrad Przewodniczący odczytał oświadczenie Rady Nadzorczej, w którym poinformowano, że członkowie tego organu nadal działają i działając w imieniu własnym oświadczyli, że Pani J. S. składając oświadczenie w imieniu Rady Nadzorczej o rezygnacji nie działała zgodnie z Prawem spółdzielczym. Oświadczenie o rezygnacji mogła ona złożyć tylko we własnym imieniu. Pozostali zaś członkowie Rady Nadzorczej nie złożyli takowych oświadczeń, a więc nadal pozostają jej członkami i są umocowani do działania jako Rada Nadzorcza Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w O.. Na tym zebraniu J. S. potwierdziła, że oświadczenie o rezygnacji z członkostwa w Radzie Nadzorczej złożyła we własnym imieniu. Następnie pozostali członkowie Rady Nadzorczej oświadczyli, że nadal pozostają jej członkami. W dalszym toku obrad zaproponowano wybór Prezesa Spółdzielni Mieszkaniowej (...) z O. z uwagi na złożenie wypowiedzenia przez dotychczasowego Prezesa Spółdzielni S. J.. W wyniku głosowania S. J. uzyskał największą liczbę głosów. Nazwiska i imiona osób kandydujących na prezesa Spółdzielni były odrębnie spisane, karty te nie były jednak zidentyfikowane (oznaczone), nie było napisane czego dotyczy głosowanie. Obrady te również zostały przerwane i wyznaczono kolejny termin spotkania na dzień po 6 lipca 2018 r.

(dowody: protokół – k. 27-32; protokół – k. 75; zeznania świadka J. S. – 00:50:26-01:12:08 rozprawy z dnia 7 listopada 2018 r.; zeznania świadka S. W. – 01:12:08-01:34:41 rozprawa z dnia 7 listopada 2018 r.; zeznania świadka Z. C. – 01:39:35-01:49:56 rozprawa z dnia 7 listopada 2018 r.; zeznania świadka Z. M. – 01:59:29-02:07:56 rozprawa z dnia 7 listopada 2018 r.; zeznania świadka F. S. – 02:08:05-02:23:18 rozprawa z dnia 7 listopada 2018 r.; zeznania świadka M. O. – 02:23:29-02:35:05 rozprawa z dnia 7 listopada 2018 r.)

Po zarządzanej przerwie w obradach Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni, kolejne obrady tego organu wyznaczono na dzień 6 lipca 2018 r. w budynku nr (...) w O..

(dowód: ogłoszenie – k. 23)

W dniu 6 lipca 2018 r. wznowiono po ogłoszonej przerwie obrad Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w O.. Wszyscy obecni na obradach znajdowali się w jednym pomieszczeniu. Obecny na tych obradach radca prawny P. C. wydał opinię, iż Rada Nadzorcza złożyła rezygnację i w konsekwencji nie działa. Poddano również pod głosowanie nad przyjęciem zmian w statucie opracowanym przez radcę prawnego P. C.. Za przyjęciem tej uchwały głosowało 31 członków i nie oddano żadnego głosu przeciwnego. Poddano również pod głosowanie uzupełnienie członków Rady Nadzorczej na kadencję od czerwca 2017 r. do czerwca 2020 r. W wyniku głosowania za przyjęciem tej uchwały nr (...) głosowało 19 członków, zaś 6 członków było przeciwnych. W związku z tym w skład Rady Nadzorczej wybrano 6 osób, tj. H. P., A. A., M. K., J. B., F. S. i K. B. oraz wybrano dwie osoby rezerwowe: I. M. i S. B.. Jednocześnie wskazano, że A. P. wstąpił do Rady Nadzorczej w miejsce A. J., który zrezygnował z członkostwa w R. na posiedzeniu Rady Nadzorczej w dniu 12 maja 2018 r., a A. P. wstąpił w myśl § 90 ust. 3 statutu.

(dowody: protokół – k. 33-36; uchwała nr (...) – k. 50; uchwała nr (...) – k. 76; protokół Komisji Wyborczej – k. 82)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w toku postępowania, w szczególności na podstawie protokołów i uchwał. Dokumenty te, mające charakter dokumentów prywatnych, Sąd uznał za całkowicie wiarygodne i nie budzące uzasadnionych wątpliwości, co do ich autentyczności i prawdziwości.

Jednocześnie Sąd uznał, iż zasługują na uwzględnienie w znacznej części zeznania świadków i korelujące z nimi twierdzenia powoda, w szczególności w zakresie warunków lokalowych, w których organizowane były obrady Walnego Zgromadzenia, przebiegu głosowań, składanych w ich trakcie oświadczeń. Ponadto przebieg obrad obrazują protokoły sporządzone na tę okoliczność.]

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W ocenie Sądu, niniejsze powództwo częściowo zasługiwało na uwzględnienie.

Co do zasady kwestionowanie uchwał walnego zgromadzenia w spółdzielni mieszkaniowej obecnie jest możliwe za pomocą trzech odrębnych środków prawnych określonych w art. 42 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – prawo spółdzielcze (j.t. Dz.U. z 2018 r. poz. 1285), tj.:

- 1) powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały, gdy występuje sprzeczność uchwały z ustawą, o czym stanowi art. 42 § 2 prawa spółdzielczego, przy czym niezgodność uchwały z prawem może polegać na naruszeniu prawa materialnego lub wynikać z uchybień formalnych dotyczących warunków i trybu jej podejmowania, ale uchybienia te uzasadniają wzruszenie uchwały tylko wtedy, gdy miały lub mogły mieć wpływ na jej treść;
- 2) powództwa o uchylenie uchwały, gdy występuje sprzeczność uchwały bądź z postanowieniami statutu, bądź z dobrymi obyczajami lub gdy uchwała godzi w interes spółdzielni albo ma na celu pokrzywdzenie jej członka w oparciu o art. 42 § 3 prawa spółdzielczego oraz
- 3) powództwa o ustalenie nieistnienia uchwały, gdy wystąpiły tak rażące uchybienia w procesie podjęcia uchwały, w zwołaniu lub procedowaniu określonych organów, że wyklucza to możliwość stwierdzenia, że wyraziły one wolę jako uprawniony organ (art. 42 § 9 prawa spółdzielczego).

Zmiany przepisu art. 42 polegały na rozdzieleniu sądowej kontroli uchwał sprzecznych z prawem i uchwał sprzecznych ze statutem lub dobrymi obyczajami albo godzących w interesy spółdzielni. Oznacza to, że obecnie sąd musi rozróżniać przypadki sprzeczności uchwał z prawem oraz pozostałych rodzajów jej wadliwości określonej w art. 42 § 3 prawa spółdzielczego. Jest to niezbędne do ustalenia zakresu zastosowania powództwa o ustalenie nieważności uchwały oraz powództwa o jej uchylenie. Tego rodzaju ocena nie budzi wątpliwości, gdy chodzi o przypadki sprzeczności uchwały

z dobrymi obyczajami oraz jej godzenia w interesy spółdzielni lub mającej na celu pokrzywdzenie członka. W takim wypadku ważna uchwała podlega uchyleniu z powodu jej niezasadności.

W praktyce orzeczniczej może natomiast rodzić trudności ocena rodzaju powództwa, jakie powinno zostać wniesione w wypadku sprzeczności uchwały z postanowieniami statutu. Wśród regulacji statutowej znajdują się bowiem zwykle takie postanowienia, które są jednocześnie przedmiotem unormowania prawnego, przede wszystkim w prawie spółdzielczym i ustawie o spółdzielniach mieszkaniowych. W takiej sytuacji zachodzi kumulacja podstaw obu rodzajów powództw, która polega na jednoczesnej sprzeczności uchwały z prawem i statutem, z tym iż dalej idącą wadą jest sprzeczność uchwały z prawem, a więc jej nieważność. Na gruncie wskazanych zmian w art. 42 cyt. ustawy konieczne jest przyjęcie, że powództwo o uchylenie uchwały, przewidziane ust. 3 tego przepisu, ma zastosowanie do tych wypadków sprzeczności uchwały z postanowieniami statutu, które nie są jednocześnie sprzecznością uchwały z przepisami prawa. Jeżeli natomiast taka zbieżność zachodzi, zastosowanie ma powództwo o ustalenie nieważności uchwały.

Sąd zauważa nadto, że przepis art. 42 § 2 prawa spółdzielczego jako *lex specialis*, który przewiduje bezwzględną nieważność uchwały sprzecznej z ustawą wyłącza stosowanie art. 58 k.c. do uchwał walnego zgromadzenia. Hipotezą art. 42 § 2 prawa spółdzielczego nie jest objęta jedynie sytuacja, gdy uchwała walnego zgromadzenia została podjęta w celu obejścia ustawy. W takim wypadku uchwała jest bezwzględnie nieważna na podstawie art. 58 § 1 k.c. (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2011 r., II CSK 620/10).

Zgodnie z art. 42 § 3 prawa spółdzielczego, uchwała sprzeczna z postanowieniami statutu bądź dobrymi obyczajami lub godząca w interesy spółdzielni albo mająca na celu pokrzywdzenie jej członka może być zaskarżona do sądu. Z przywołanego przepisu wynika, że przedmiotem zaskarżenia mogą być następujące akty: uchwały sprzeczne z postanowieniami statutu spółdzielni; uchwały sprzeczne z dobrymi obyczajami; uchwały godzące w interesy spółdzielni bądź uchwały mające na celu pokrzywdzenie członka spółdzielni. Przesłanki te są niezależne od siebie. Do wystąpienia z powództwem o uchylenie uchwały walnego zgromadzenia spółdzielni nie jest zatem konieczne, aby uchwała sprzeczna z postanowieniami statutu bądź dobrymi obyczajami jednocześnie godziła w interesy spółdzielni lub miała na celu pokrzywdzenie członka spółdzielni. Tego rodzaju wadliwość uchwały może mieć charakter zarówno materialny, jak i formalny. Za wadliwą należy zatem uznać uchwałę, której treść narusza dobre obyczaje lub postanowienia statutu spółdzielni, godzi w interesy spółdzielni czy też ma na celu pokrzywdzenie członka spółdzielni. Poza tym przyczyną wadliwości uchwały może być i ta okoliczność, że przy jej podejmowaniu doszło do naruszenia postanowień proceduralnych statutu spółdzielni.

Na mocy art. 42 § 6 prawa spółdzielczego, powództwo o uchylenie uchwały walnego zgromadzenia należy wnieść w ciągu 6 tygodni od dnia, w którym odbyło się owo zgromadzenie. Jeżeli natomiast powództwo wnosi członek spółdzielni nieobecny na walnym zgromadzeniu na skutek jego wadliwego zwołania, ze stosownym powództwem należy wystąpić w ciągu 6 tygodni od dnia powzięcia przez tego członka wiadomości o uchwale, nie później jednak niż przed upływem roku od dnia, w którym odbyło się walne zgromadzenie. Jeżeli ustawa lub statut spółdzielni wymagają zawiadomienia członka o uchwale, wskazany wyżej sześciotygodniowy termin biegnie od dnia takiego zawiadomienia, dokonanego w sposób wskazany w statucie (art. 42 § 7 prawa spółdzielczego). Sąd może jednak nie uwzględnić upływu terminu, o którym mowa art. 42 § 6 prawa spółdzielczego, jeżeli utrzymanie uchwały walnego zgromadzenia w mocy wywołałoby dla członka spółdzielni szczególnie dotkliwe skutki, a opóźnienie w zaskarżeniu uchwały jest usprawiedliwione wyjątkowymi okolicznościami i nie jest nadmierne (art. 42 § 8 prawa spółdzielczego). Wskazane wyżej terminy mają charakter terminów zawitych (prekluzyjnych) prawa materialnego, zatem ich niedochowanie powoduje, poza przypadkiem przewidzianym w art. 42 § 8 prawa spółdzielczego, wygaśnięcie prawa.

Przedmiotem niniejszego powództwa było uchylenie lub stwierdzenie nieważności uchwał Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w O., podjętych w czasie obrad mających miejsce w trzech częściach w dniach: 30.05.2018 r., 15.06.2018 r. i 06.07.2018 r.:

1) z dnia 15.06.2018 r. dotyczącej wyboru prezesa Spółdzielni Mieszkaniowej (brak numeracji);

2) nr (...) r. dotyczącej zatwierdzenia statutu Spółdzielni Mieszkaniowej,

3) nr (...) r. dotyczącej uzupełnienia członków Rady Nadzorczej.

Podstawą tak ukształtowanego powództwa jest w świetle art. 42 § 3 prawa spółdzielczego sprzecznosc uchwały z postanowieniami statutu bądź dobrymi obyczajami lub godzenie w interesy spółdzielni albo pokrzywdzenie jej członka, przy czym w analizowanej sprawie powód powoływał się na sprzecznosc zaskarżonych uchwał z postanowieniami statutu pozwanej Spółdzielni.

W ocenie Sądu, należy częściowo podzielić argumentację powoda. Jednocześnie należy wskazać, że niniejsze powództwo zostało wniesione w przypisanym terminie. Wprawdzie w orzecznictwie można spotkać się z poglądem, że jeżeli walne zgromadzenie trwało kilka dni, należy przyjąć, iż termin ten liczy się od dnia, w którym zgromadzenie podjęło kwestionowaną uchwałę (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 29 sierpnia 2012 r., I ACa 468/12), jednak w obecnym składzie Sąd Okręgowy nie podziela powyższego poglądu. Zdaniem Sądu, w przypadku kilkudniowego obradowania Walnego Zgromadzenia, termin do zaskarżenia uchwały należy liczyć od ostatniego dnia tych obrad. Przepis art. 42 § 6 prawa spółdzielczego mówi bowiem, że powództwo o uchylenie uchwały walnego zgromadzenia powinno być wniesione w ciągu sześciu tygodni od dnia odbycia walnego zgromadzenia, a nie od dnia podjęcia uchwały.

Zdaniem Sądu, dokonując analizy przebiegu obradowania Walnego Zgromadzenia Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w O. w dniu 15 czerwca 2018 r., nie można uznać, że doszło do ważnego i skutecznego wyboru S. J. na Prezesa tej Spółdzielni.

Zauważyć należy, że zebranie to (15 czerwca 2018 r.) odbyło się w lokalu przy ulicy (...) w O.. Lokal ten jest niewielki i nie ma tam warunków, aby wszyscy członkowie Walnego Zgromadzenia mogli swobodnie i bez żadnych przeszkód obradować. W czasie tych obrad osoby znajdujące się w lokalu zajmowały wszystkie jego pomieszczenia, tj. przebywały w pokoju, korytarzu, małym pokoju, kuchni, na klatce schodowej. Nie sposób było usłyszeć co się działo w czasie obrad. Jeden drugiemu przekazywał o co chodzi, co przewodniczący mówił lub ktoś inny z obecnych na sali. W czasie obrad panował chaos, zgiełk, rozgardiasz, klótnie. Głosujący dopytywali się za czym mają głosować. Natomiast podczas głosowania na Prezesa Spółdzielni – chociaż wątpliwości można mieć co do przedmiotu głosowania, bowiem w protokole jest zapis o głosowaniu na pełnomocnika Spółdzielni - osoby głosowały na kolanach, parapetach; nie było urny, do której każdy z głosujących mógłby wrzucać kartki na których oddawali głos. Karty do głosowania rozdawały M. O. i D. G. każdemu kto był w lokalu, nie pytały one o imię i nazwisko osoby, której wręczały kartę do głosowania. Po oddaniu głosu, kartki te były przekazywane sobie nawzajem między głosującymi, a następnie odbierane przez członków komisji wyborczej. W czasie obrad w lokalu przebywały również osoby niebędące członkami Spółdzielni, znajdowali się również małżonkowie, gdzie głosowali oboje. Nie zachowano warunków umożliwiających zachowanie tajności głosowania, a głosowanie przeprowadzała komisja w niepełnym składzie i do tego doszło do przemieszania członków dwu komisji , podczas gdy do przeprowadzenia tegoż głosowania uprawniona była wyłącznie komisja skrutacyjno – mandatowa w składzie (...), A. K., i S. B. – wybrana na zebraniu w dniu 30.05.2018r.- co wynika wprost z § 9 ust.1 statutu (k.18). Jak wynika zaś z protokołu (k.75) głosowanie nad kandydaturą prezesa przeprowadzała komisja wyborcza w składzie (...), H. B. i M. O..

Regulamin obrad walnego zgromadzenia w § 9 ust 2 przewidywała natomiast , że komisja wyborcza ma za zadanie sporządzanie listy kandydatów na członków Rady Nadzorczej. Tak więc nie miała ona prawa przeprowadzania czynności związanych z głosowaniem nie dotyczącym członków rady nadzorczej.

W świetle powyższego, należy uznać, że doszło do naruszenia postanowień proceduralnych statutu Spółdzielni dotyczących kwestii wyboru Prezesa Spółdzielni. Nie można bowiem uznać, że zasada tajności głosowania została zachowana – wszyscy bowiem członkowie mieli nieskrępowaną możliwość ustalenia, w jaki sposób głos swój oddali pozostali członkowie; po oddaniu głosu, każdy z obecnych w lokalu przekazywał sobie nawzajem karty; brak było urny, do której można było wrzucać karty, same zaś karty nie były odpowiednio oznakowane. Ponadto, z uwagi

na zgilek i obradowanie Walnego Zgromadzenia w kilku pomieszczeniach, brak nagłośnienia, nie można uznać, że obecni członkowie wiedzieli co było przedmiotem głosowania. Niektórzy z obecnych byli przekonani, że przedmiotem głosowania jest wybór pełnomocnika Spółdzielni (taki też jest zapis w protokole), a nie prezesa.

Z powyższych względów, uchwała Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w O. z dnia 15 czerwca 2018 r. w przedmiocie wyboru prezesa Spółdzielni podlegała uchyleniu.

Nie można też uznać, że uchwała nr (...) r. Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w O. dotycząca uzupełnienia członków Rady Nadzorczej została ważnie podjęta.

Przede wszystkim, nie można uznać, że w dniu 30 maja 2018 r. wszyscy członkowie Rady Nadzorczej zrezygnowali z mandatu w tym organie.

Podkreślić należy, że rada nadzorcza jest organem kolegialnym i podejmuje decyzje w formie uchwały. Oznacza to, że żaden członek Rady Nadzorczej nie może działać samodzielnie, ani wyrażać stanowiska tego organu bez uprzedniego jego wyrażenia w formie uchwały Rady Nadzorczej. Jak wynika z ustaleń dokonanych w sprawie, w dniu 30 maja 2018 r. podczas obrad Walnego Zgromadzenia jedynie przewodnicząca Rady Nadzorczej J. S. złożyła ustną rezygnację z udziału w R.. Była to jej samodzielna decyzja, z nikim nieskonsultowana, a w szczególności z pozostałymi członkami Rady Nadzorczej (członkowie Rady Nadzorczej przebywali w różnych pomieszczeniach lokalu). Żaden z członków Rady Nadzorczej nie upoważnił jej do złożenia oświadczenia w ich imieniu o rezygnacji z funkcji członków Rady Nadzorczej, ani przewodnicząca nie otrzymała od nich bezpośredniego umocowania do złożenia takiego oświadczenia w ich imieniu. Zatem oświadczenie złożone przez przewodniczącą Rady Nadzorczej J. S. może mieć tylko skutek prawny w zakresie skutecznej rezygnacji wyłącznie co do jej osoby, nie wywołuje żadnych skutków prawnych w stosunku do pozostałych członków Rady Nadzorczej. Opuszczenie lokalu, w którym odbywały się obrady Walnego Zgromadzenia, w dniu 30 maja 2018 r. przez pozostałych członków Rady Nadzorczej nie można odczytywać jako rezygnację z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej. Zauważyć przy tym należy, że zaraz po tym zajściu, niektórzy członkowie Rady Nadzorczej mieli pretensje do J. S. o opuszczenie lokalu, nie wiedzieli czym było podyktowane jej zachowanie, a w niedługim czasie do lokalu powrócił T. B. (zastępca przewodniczącego Rady Nadzorczej).

Powyższe powoduje, że pozostali członkowie Rady Nadzorczej Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w O. są jej członkami do dnia upływu kadencji Rady Nadzorczej lub skutecznego jej odwołania. Skoro więc nie doszło do rezygnacji z członkostwa w Radzie Nadzorczej przez jej członków (oprócz J. S.), to tym samym nie można uznać, że w dniu 6 lipca 2018 r. istniała potrzeba uzupełnienia członków Rady Nadzorczej. W związku z rezygnacją J. S. z członkostwa w Radzie Nadzorczej, wówczas powinien znaleźć zastosowanie przepis § 90 ust. 3 statutu, a więc w jej miejsce powinien wejść kolejny kandydat, który w czasie wyborów uzyskał największą liczbę głosów, a w przypadku jego braku – należało dokonać wyboru jednej osoby w celu uzupełnienia składu Rady Nadzorczej.

Zdaniem Sądu, nie można jednak przyjąć, że uchwała nr (...) r. podjęta przez Walne Zgromadzenie Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w O. dotycząca zatwierdzenia statutu Spółdzielni Mieszkaniowej podlegała uchyleniu.

Zauważyć należy, że podjęcie tej uchwały miało miejsce w budynku nr (...) w O., gdzie wszyscy obecni na obradach znajdowali się w jednym pomieszczeniu, a więc mało prawdopodobne jest, aby ktoś z obecnych mógł mieć wątpliwości co do przedmiotu obrad i poddawanych pod głosowanie decyzji. Głosowanie nad przyjęciem zmian w statucie opracowanym przez radcę prawnego P. C. nie było niczym zakłócone, a za przyjęciem tej uchwały głosowało 31 członków i nie oddano żadnego głosu przeciwnego. Sąd nie dostrzegł żadnych uchybień materialnych ani proceduralnych związanych z podejmowaniem tej uchwały.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., uwzględniając fakt, że dwie z trzech uchwał objętych powództwem zostały uchylone. Z tych przyczyn pozwany winien zwrócić powodowi kwotę 400 zł stanowiącą sumę dwóch opłat sądowych od pozwu. W pozostałym zaś zakresie istniały podstawy do wzajemnego zniesienia kosztów procesu między stronami.

SSO Cezary Olszewski